

Witamy rok 2014. Ale szybko ten czas leci! Wydaje się, że dopiero co zastanawialiśmy się, jaki będzie 2013. Dziś już wiemy, że obfitował w rozmaite wydarzenia – kulturalne, społeczne i naukowe. Staraliśmy się na bieżąco o nich pisać, opowiadać, gdzie byliśmy i co widzieliśmy, co sami zorganizowaliśmy, a dokąd nas zaproszono. Nie inaczej jest i w tym numerze, ostatnim w mijającym roku. Chcielibyśmy, by te nasze opowieści stały się dla tych, którzy nie byli z nami, czymś w rodzaju wirtualnego uczestnictwa. I by skłoniły ich do współdziałania w „realu”. Podsumowaliśmy ten rok nie tylko słowem pisanym, ale też obrazem i dźwiękiem. Zapraszamy wszystkich na stronę www.karaimi.org do obejrzenia filmu dokumentującego nasze całoroczne działania.

W tym numerze Zosia Pilecka relacjonuje swój pobyt w Berlinie, dokąd wysłaliśmy ją, by z rówieśnikami dyskutowała nad sposobami walki z dyskryminacją. Ania Sulimowicz opowiada o kongresie w Stambule, gdzie nie zabrakło karaimskich akcentów. Karaimski wkład w studia turkologiczne był przedmiotem konferencji organizowanej przez Wydział Orientalistyczny UW oraz Związek Karaimów Polskich – w ten sposób uczciliśmy pamięć wywodzących się z naszego grona badaczy.

Jeszcze latem, w trakcie Szkoły Języka Karaimskiego w Trokach, realizowane były dwa projekty, w których badania, wywiady i ankiety odgrywały ważną rolę. Pierwszy z nich pozwolił odtworzyć przebieg *Orach Toju*, święta, którego nie obchodzono od siedemdziesięciu pięciu lat! Zdobyliśmy wiele cennych wiadomości, ale przede wszystkim wzmocniliśmy łączące nas więzi, przeżyliśmy wiele wzruszeń i równie wiele radości. O stosunek do przeszłości, teraźniejsze odczucia i wizje przyszłości spytał młody Karaimów ich rówieśnik, zaprzyjaźniony już z nami młody badacz, Melchior Jakubowski i teraz na łamach „Awazy-myz” omawia wyniki swej ankiety.

A skoro już padło słowo „szkoła”, Towiasz Lewi-Babowicz w nowelce opublikowanej niegdyś na łamach „Karaj Awazy” opowiada o mądrym nauczycielu, znanym karaimskim uczonym Aben Jaszarze i jego bystrym, acz niesfornym uczniu. Niech lektura tej opowieści stanie się zachętą i do wspomnienia własnych szkolnych czasów, i do poczytania w rodzimym języku.

Grzebanie w domowych archiwach skłoniło Anię Sulimowicz do próby przywrócenia zbiorowej pamięci postaci dwojga zapomnianych Karaimów. Życie aktorki Tamary Duwan, której obraz zachowany na celuloidowej taśmie z początków XX w. możemy podziwiać dzięki tak dziś popularnej cyfryzacji niemych filmów, da się odtworzyć jedynie na podstawie biogramów bliskich jej mężczyzn. Ona sama pozostaje nieuchwytna. Zagadką są też losy Ezuy Samuelowicza, skłaniające do zadumy nad ulotnością ludzkiej pamięci.

Nie zapominajmy o przeszłości, ale myślimy też o przyszłości – i nie o tym, co nas czeka, ale o tym, co możemy zrobić. Życzymy Wam aktywnego Nowego Roku!

Redakcja

Spis treści

W mowie przodków

Szymon Firkowicz
Czychty ergia – Zamażpójście **3**

Znani i nieznani

Anna Sulimowicz
Tamara Duwan – artystka niestała
w uczuciach **4**

Anna Sulimowicz
W pamięci nawet ślad nie został **10**

Wydarzenia i ludzie

Mariola Abkowicz, Anna Sulimowicz
Projekt „Orach toju” 2013 **14**

Anna Sulimowicz
VIII Międzynarodowy Kongres
Turkologiczny w Stambule **16**

Anna Sulimowicz
Konferencja naukowa „Karaimi
turkolodzy” w Warszawie **18**

Zofia Pilecka
„Poruszające historie” w Berlinie **22**

Tu i tam

Melchior Jakubowski
Młodzi Karaimi o swej tożsamości **24**

Okrucy przeszłości

Towij Lewi-Babowicz
Ujhan karuw – Właściwa odpowiedź **27**

W kalendarzu

Mariusz Pawelec
„Zesli się synowie Narodu w poście
i worzech” **28**

Co słyhać?

Wydarzenia i kalendarium **31**